

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 361/2019-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti eurobus, a. s., Staničné námestie 9, Košice, IČO 36 211 079, zastúpenej advokátskou kanceláriou IURISTICO s. r. o., Cimborkova 13, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Matej Kukura, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 11 Co 152/2016-784 zo 16. novembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 163/2017 z 29. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti eurobus, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti eurobus, a. s., Staničné námestie 9, Košice, IČO 36 211 079 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co 152/2016-784 zo 16. novembra 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 163/2017 z 29. novembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“, spolu len „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 3. augusta 2003 došlo v obci Úhorná k dopravnej nehode autobusu, vlastníkom a prevádzkovateľom ktorého je sťažovateľka. Pri tejto dopravnej nehode došlo k usmrteniu [REDAKOVANÉ]. Dňa 9. februára 2004 podali [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca v 1. rade“), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca v 2. rade“), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca v 3. rade“), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa vo 4. rade“, spolu ďalej len „žalobcovia“), na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“) žalobu, ktorou sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch od sťažovateľky ako žalovanej v 1. rade a od spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Štefanovičova 4, Bratislava, IČO 00 585 441 (ďalej len „žalovaná v 2. rade“), a to vo výške po 1 000 000 Sk každému zo žalobcov a náhrady trov konania. Žalobcovia svoj nárok opreli o silné sociálne, morálne, citové a kultúrne putá

vytvorené v rámci súkromného a rodinného života s nebohous [REDACTED], manželkou žalobcu v 1. rade a matkou žalobcov v 2. až vo 4. rade.

3. Rozsudkom č. k. 10 C 50/2004-508 z 1. februára 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) okresný súd rozhodol, že sťažovateľka a žalovaná v 2. rade sú povinné (I) spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 8 298,48 €, žalobcovi v 2. rade sumu 8 298,48 €, žalobcovi v 3. rade sumu 8 298,48 € a žalobkyni vo 4. rade sumu 8 298,48 € a (II) spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom trovy konania vo výške 414,92 € (súdny poplatok) a 2 146,65 € (trovy právneho zastúpenia). Doplnčacím rozsudkom okresného súdu č. k. 10 C 50/2004-708 zo 16. novembra 2015 bola žaloba žalobcov v prevyšujúcej časti zamietnutá.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd napadnutým rozsudkom (I) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o povinnosti sťažovateľky a žalovanej v 2. rade spoločne a nerozdielne každému zo žalobcov nahradiť sumu 8 298,48 € (ďalej len „potvrdzujúci výrok“) a (II) zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (ďalej len „zrušujúci výrok“).

5. Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré v časti týkajúcej sa kasačného výroku vzala späť. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky a rovnako aj dovolanie žalovanej v 2. rade odmietol.

6. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka namieta nedostatok odôvodnenia napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré „*nevenovali pozornosť a nereagovali na sťažovateľkou predkladané tvrdenia (argumenty) a obmedzili sa len na potvrdenie, resp. odkázanie na rozhodnutie súdu prvej inštancie (resp. odvolacieho súdu), a to napriek tomu, že sťažovateľkou predstreté odvolacie, ako aj dovolacie dôvody neboli súdom prvej inštancie riešené*“. Napadnuté rozhodnutia považuje sťažovateľka preto

za nepreskúmateľné, arbitrárne, vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

7. Sťažovateľka poukazuje na to, že vo veci konajúce súdy sa v prvom rade nevysporiadali so základnou otázkou, a to potrebou priznania „*relatívne vysokej peňažnej náhrady za vzniknutú ujmu*“. Poukázala na § 13 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je priznanie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy výnimočným inštitútom, ktorého aplikácia vyžaduje splnenie podmienky spočívajúcej v znížení dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. V zásade sa tak vychádza z nepeňažnej formy satisfakcie, pričom priznanie peňažnej (najmä nesymbolickej) formy musí byť náležite zdôvodnené a musí mať zákonný podklad. Podľa sťažovateľky všeobecné súdy však na žiadnom mieste nevysvetlili a neodôvodnili, prečo prijali záver o tom, že žalobcom patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peňažnej forme v značnej výške. Poukazuje na to, že „*samotný zákonodarca vyjadril svoju predstavu o spravodlivom odškodňovaní pozostalých po usmrtení člena rodiny násilnými trestnými činmi v zákone č. 215/2006 Z. z. (predtým zákon č. 255/1998 Z. z.), z ktorého vyplýva maximálna náhrada vo výške 2 311,35 € v prípade štyroch poškodených. Z uvedeného teda vyplýva, že podobne by sa mali uvedené čiastky uplatňovať aj v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch pri aplikácii analógiou (§ 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka).*“.

8. Sťažovateľka ďalej uviedla, že v rozhodnutiach súdu prvej inštancie, odvolacieho súdu aj dovolacieho súdu úplne absentuje riadne vysporiadanie sa s objektívnymi skutočnosťami, ktorými sťažovateľka argumentovala pre odôvodnenie zníženia priznanej peňažnej náhrady, a to 1. absencia zavinenia na strane zodpovedného subjektu, 2. neprihliadnutie na okolnosti vzniku škody (snaha vodiča vyhovieť cestujúcim a vznik nehody v dôsledku nešťastnej súhry viacerých náhod), 3. oľutovanie činu šoférom, 4. predchádzajúce trestné konanie, ktoré samo osebe predstavuje určitú satisfakciu pre príbuzných obetí, 5. beznásledkové vedenie života žalobcov aj po udalosti (vek žalobcov potvrdzujúci ich relatívnu samostatnosť, doštudovanie, nájdenie si práce, založenie vlastných rodín, nadviazanie vzťahov na strane žalobcov v 2. až vo 4. rade), teda ujma nebola zničujúca, nevedla k životnej rezignácii, ale k normálnemu pokračovaniu

v živote a v štandardnej sebarealizácii, 6. neprihliadnutie na sťažovateľkou predkladanú judikatúru, v zmysle ktorej bola príbuzným obetí priznaná aj podstatne nižšia peňažná náhrada, hoci išlo o úmyselné, osobitne rasové útoky s následkom smrti.

9. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia sťažovateľka namieta aj vo vzťahu k tým skutočnostiam, ktoré súd pričítal na prospech žalobcov, hoci neboli preukázané, a to dobrý zdravotný stav nebohej a prihliadnutie na judikatúru týkajúcu sa priznania nemajetkovej ujmy predloženú žalobcami bez vysvetlenia, v čom boli uvedené prípady podobné, keď len samotná okolnosť úmrtia nie je postačujúca pre vyvodenie dostatočnej podobnosti.

10. Sťažovateľka osobitne poukazuje na nedostatok odôvodnenia rozhodnutia vo vzťahu k hodnoteniu výpovedí žalobcov, z ktorého nie je zrejmé, *«akým spôsobom jednotlivé výpovede žalobcov hodnotil, nakoľko súd iba zopakoval výpovede žalobcov o ich vnímaní vlastnej ujmy bez toho, aby by uzatvoril, ktoré z uvádzaných skutočností má za dané a v akej miere a ktoré z týchto skutočností sú vôbec spôsobilé subsumpcie pod pojem „nemajetkovej ujmy“ v dôsledku tvrdenej nehody»*.

11. Ďalším nedostatkom napadnutých rozhodnutí je podľa sťažovateľky generalizovanie ujmy spôsobenej jednotlivým žalobcom a v dôsledku toho priznanie rovnakej výšky náhrady všetkým, bez zohľadnenia možného väčšieho, resp. menšieho zásahu do osobnosti toho-ktorého žalobcu. Záver súdu, že na rozlišovanie výšky náhrady jednotlivým žalobcom neboli dané „mimoriadne dôvody“, nemožno podľa sťažovateľky považovať za riadne odôvodnenie rozhodnutia, keďže zákon takúto požiadavku nepozná.

12. V dôsledku uvedených nedostatkov vyplývajúcich z napadnutých rozhodnutí sú podľa sťažovateľky nepreskúmateľné úvahy o určení konkrétnej výšky náhrady v rámci neohraničenej dispozície § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a teda v danom prípade ide aj o nesprávnu aplikáciu danej právnej normy.

13. Sťažovateľka upozornila na vnútornú rozpornosť, „*keď ohľadne tých istých okolností, ktoré sú rozhodujúce pre priznanie konkrétnej výšky peňažnej náhrady, raz odvolací súd plne súhlasí so súdom prvej inštancie, že všetko, čo vziať do úvahy mal, do úvahy vzal a vec správne právne posúdil (body 24 až 26 odvolacieho rozsudku), a hneď na to konštatuje, že súd prvej inštancie v podstate tie isté okolnosti nevyhodnotil, nevezal do úvahy, nesprávne vyhodnotil a nerešpektoval zákon (body 29 a 31 odvolacieho rozsudku). Takáto extrémna vnútorná rozpornosť rozsudku je prejavom arbitrárnosti, ktorej sa odvolací súd dopustil. Táto vada arbitrárnosti sa v dôsledku odmietnutia dovolania preniesla následne i do rozhodnutia dovolacieho súdu.*“.

14. Sťažovateľka uviedla, že krajský súd ani najvyšší súd na žiadny z už uvedených argumentov sťažovateľky nereagovali, žiadnym spôsobom sa s nimi nevysporiadali, teda nedali sťažovateľke odpoveď na jej špecifické otázky. V tejto súvislosti poukázala na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ústavného súdu, ako aj najvyššieho súdu, v zmysle ktorej nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia zakladá porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (rovnako aj práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy).

15. Sťažovateľka ďalej dôvodí, že *«poskytnutie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy je výnimkou z pravidla nemajetkovej satisfakcie zásahu do osobnosti a ustanovenie § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka nestanovuje žiadne limitujúce rozpätie takejto finančnej náhrady a činí ju závislou od naplnenia podmienok hypotézy vyjadrenej neurčitými právnymi pojmami: „ak by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 (nepeňažné)...“; výšku súd určí s prihliadnutím na „závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo“.*». Z uvedeného je potom podľa sťažovateľky zrejmé, že v danom prípade ide o tzv. prípad zložitej aplikácie práva, ktorý kladie zvýšené nároky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť založené na jasne preskúmateľných všeobecných kritériách a porovnaní aj s inými rozhodnutými obdobnými prípadmi umožňujúcimi odhadnúť logiku rozhodovania a váhu skutočností.

16. Keďže porušenie práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie má priamy dopad na práva materiálne, a to vlastnícke právo a právo na pokojné užívanie majetku, namieta sťažovateľka aj porušenie týchto práv.

17. Na základe uvedených dôvodov sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ňou označených práv (bod 1 tohto uznesenia) napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, napadnuté rozhodnutia zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke náhradu trov konania.

18. Vec napadla ústavnému súdu 28. marca 2019 a nebola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi. V zmysle čl. X ods. 2 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh“) bola táto vec po 26. apríli 2019 v zmysle rozvrhu prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Ľubošovi Szigetimu a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu prejednaná a rozhodnutá v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu), Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

II.

Relevantná právna úprava

19. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

20. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

21. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

22. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

23. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

24. Podanou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka namieta porušenie svojich práv (bod 1 tohto uznesenia) napadnutými rozhodnutiami, ktoré sú podľa sťažovateľky založené na nesprávnom právnom posúdení veci a v ktorých sa tak krajský súd ani najvyšší súd nevysporiadali so sťažovateľkou prezentovanými podstatnými argumentmi, čo zakladá arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutých rozhodnutí.

III.1 K namietanému porušeniu označených práv zrušujúcim výrokom napadnutého rozsudku krajského súdu

25. V prvom rade považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že podanou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka napáda rozsudok krajského súdu ako celok, a to za situácie,

keď prvým výrokom krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie „v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného v 1. rade zaplatiť spoločne a nerozdielne so žalovaným v 2. rade každému zo žalobcov v 1. až 4. rade sumu 8.298,48 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku“ a druhým výrokom zrušil rozsudok súdu prvej inštancie spolu s dopĺňacím rozsudkom vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

26. Ústavná sťažnosť sťažovateľky tak smeruje aj proti zrušujúcemu výroku napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý ma povahu uznesenia s poukazom na § 392 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje rozsudok alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

27. Pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry ústavný súd poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie je „výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

28. Predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (účinnom do 30. júna 2016, m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06), resp. v Civilnom sporovom poriadku (účinnom od 1. júla 2016). Z uvedeného vyplýva,

že ústavnou kompetenciou ústavného súdu nemôže byť zmena alebo náprava prípadného, či už namietaného alebo skutočného pochybenia všeobecných súdov v dosiaľ neskončených konaniach, ale je zásadne povolaný posúdiť, či konanie ako celok a jeho výsledok po právoplatnom skončení veci obstoja z komplexného hľadiska v ústavnoprávnej rovine. Každý iný postup by neprípustne rozširoval jeho kompetencie a vo svojich dôsledkoch z neho robil ďalšiu súdnu inštanciu, ktorá by bola mimoriadna okrem iného aj tým, že by mohla zasahovať do dosiaľ prebiehajúcich konaní (obdobne IV. ÚS 233/2011).

29. Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky z tejto zásady a vstúpil do rozhodnutí odvolacieho či dovolacieho súdu, ktorými boli zrušené rozhodnutia prvoinštančných či odvolacích súdov, urobil tak preto, že išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní o sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky však navyše bola skutočnosť, že v konkrétnom prípade muselo ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, a zároveň námietka ich porušenia sa musela vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne sa tento negatívny dôsledok musel vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09). Rovnako mohlo ísť o prípad, ak procesným rozhodnutím všeobecného súdu došlo k porušeniu ústavnoprocených práv účastníkov konania (III. ÚS 46/2013).

30. V danom prípade sťažovateľka podanou ústavnou sťažnosťou napáda okrem iného aj zrušujúci výrok napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorým bola vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, čo znamená, že konanie na všeobecných súdoch ďalej pokračuje. Vzhľadom na to, že sťažovateľka sa môže domáhať ochrany svojich práv v konaní pred okresným súdom, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, je ústavná sťažnosť v tejto fáze konania predčasná, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne

konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv. Z tohto dôvodu bolo potrebné ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv sťažovateľky zrušujúcim výrokom napadnutého rozsudku krajského súdu odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2 K namietanému porušeniu označených práv potvrdzujúcim výrokom napadnutého rozsudku krajského súdu

31. Pokiaľ ide o limity zásahu ústavného súdu do výkonu právomocí všeobecných súdov, ústavný súd považuje za vhodné pripomenúť vlastnú dlhodobú sa vyvíjajúcu a stabilnú rozhodovaciu prax. Podľa nej ústavný súd netvorí súčasť systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

32. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

33. Podstatou argumentácie sťažovateľky je nesprávna právna aplikácia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu vo vzťahu k okolnostiam odôvodňujúcim priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v stanovenej výške.

34. Pre účely posúdenia argumentácie sťažovateľky sa ústavný súd oboznámil s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý v ňom v súlade s § 387 ods. 2 CSP skonštatoval správnosť dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie vzťahujúcim sa na výrok, ktorým zaviazal sťažovateľku a žalovanú v 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť každému zo žalobcov v 1. až vo 4. rade sumu 8 298,48 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v celom rozsahu sa stotožnil so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku a na dôvody rozsudku aj odkázal. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd ďalej uviedol:

„22. Z ust. § 13 ods. 2 OZ vyplýva, že náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (tzv. materiálna satisfakcia) môže súd priznať vtedy, ak morálna satisfakcia na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nepostačuje, najmä, ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti. Dôvody priznania materiálnej satisfakcie sú v tomto ustanovení uvedené len demonštratívne. Ako morálne zadosťučinenie (ospravedlnenie), tak aj peňažné zadosťučinenie (náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch) sledujú cieľ primerane, t.j. s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu zodpovedajúcim, postačujúcim a zároveň účinným spôsobom zmierniť nepriaznivé následky neoprávneného zásahu do práv na ochranu osobnosti. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy - v závislosti od individuálnych okolností daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Pritom za závažnú treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba objektívne - najmä vzhľadom k povahe, intenzite, trvania a rozsahu pôsobenia nepriaznivého následku môže pociťovať a prežívať ako ujmu značnú (v značnej miere), čo predpokladá zhodnotenie ako podľa celkovej povahy prípadu, tak podľa jeho jednotlivých okolností, a to nielen na strane postihnutej osoby, ale aj na strane pôvodcu zásahu.

23. Zákon pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch stanovuje ako kritériá posudzovanie miery závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy (čím závažnejšia je čo do svojej intenzity a trvania, tým vyššia by mala byť aj suma peňažného zadosťučinenia) a posúdenie okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Platná právna úprava však neurčuje medze zadosťučinenia na neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti formou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, preto súd musí v každom jednotlivom prípade vychádzať z dostatočne zisteného skutkového stavu a v tomto rámci (pri svojej úvahe) sa opierať o konkrétne a preskúmateľné hľadiská, pričom vždy musia byť zisťované okolnosti nielen na strane postihnutej osoby, ale aj na strane pôvodcu zásahu.

24. Súd prvej inštancie uplatnený nárok správne právne posúdil podľa ust. § 13 ods. 2 a 3 OZ a pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zásad ustálených v súdnej praxi, ktoré na zistený skutkový stav aj čiastočne správne aplikoval, pokiaľ na podklade výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru o povinnosti žalovaných zaplatiť spoločne a nerozdielne z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch každému zo žalobcov sumu 8.298,48 €. Úvaha súdu v tejto (vyhovujúcej) časti je v rozhodnutí podložená správnym hodnotením zisteného skutkového stavu a posúdením rozhodujúcich skutkových okolností daného prípadu, pri správnej aplikácii relevantných právnych noriem. Rozhodnutie súdu týkajúce sa vyhovujúceho výroku je riadne odôvodnené, keďže v odôvodnení rozsudku súd dostatočne a zrozumiteľne uviedol, ktoré skutkové okolnosti mal preukázané a pri svojom rozhodovaní a posúdení náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (jej výšky) vzal do úvahy, a to jednak ako spoločné (vysoká intenzita neoprávneného zásahu do práva na súkromný a rodinný život žalobcov a jeho neodstrániteľné následky, bližšie neurčiteľná doba pôsobenia nepriaznivých následkov, vzniknutá trauma u žalobcov vyvolaná neočakávanou smrťou im najbližšej osoby - manželky a matky ██████████, ktorá zomrela v mladom veku a pri dobrom zdravotnom stave, s ktorou žalobcov viazali silné citové a sociálne väzby, harmonické vzťahy v rodine, ďalej mladý vek žalobcov...), a jednak ako odlišné skutkové okolnosti na strane jednotlivých žalobcov, pričom súd bol toho názoru, že tieto odlišnosti (postavenie dieťaťa a manžela, vek žalobcov, ujma spôsobená vo vlastnej rodine žalobcu 2. rade aj stratou pomoci a starostlivosti starej matky o vnúčatá, a pod.) nie sú také mimoriadne, aby odôvodnili priznanie plnenia jednotlivým

žalobcom v rozdielnej výške. Úvaha, na základe ktorej súd po vyhodnotení vykonaných dôkazov dospel k záveru o splnení zákonných podmienok pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (a jej výšky) z dôvodu neoprávneného zásahu do práva na súkromný život žalobcov a rodinnú sféru protiprávnym konaním žalovaného, je v zásade správna, riadne zdôvodnená a z relevantných hľadísk vo vzťahu k prisúdenej časti nároku aj preskúmateľná.

25. Vzhľadom na intenzitu neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov, neodstrániteľnosť jeho následkov a závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy na strane žalobcov spôsobenej im smrťou neb. ██████████, najmä s prihliadnutím na ich blízky príbuzenský vzťah ako najbližších rodinných príslušníkov k nebohej (manžel a deti), u ktorých bola prítomnosť najintenzívnejších interpersonálnych väzieb na výsostne emociálnom základe nespochybniteľná, a z tvrdení a výpovedí žalobcov je nepochybne preukázaná najmä citová ujma, prežitá trauma a smútok spôsobené neočakávanou smrťou matky a manželky protiprávnym konaním žalovaného, v dôsledku ktorého došlo k narušeniu súkromia žalobcov a trvalej strate úplnej rodiny, možnosti žalobcov deliť sa s matkou a manželkou o svoje pocity, názory, radosti a starosti, a viesť s ňou plnohodnotný rodinný život, čím nepochybne došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv, predovšetkým práva na súkromie a rodinný život s trvalými a neodstrániteľnými následkami. Uvedené preukázané skutkové okolnosti v posudzovanom prípade podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňujú záver o splnení zákonných predpokladov pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch každému zo žalobcov minimálne vo výške 8.298,48 €, a nárok v tejto časti je potrebné považovať za dôvodne uplatnený.

26. Skutočnosti a námietky, ktoré žalovaný uviedol v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybniť správnosť zistených skutočností, hodnotenia dôkazov a právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie, a neumožňujú ani záver o vadách konania či chybnom postupe súdu z hľadiska procesných predpisov, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie v časti prisúdeného nároku. Žalovaným uplatnené odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a), b) a f) O.s.p. v posudzovanej veci nie sú preukázané. Odvolací súd nezistil v postupe súdu porušenie procesných práv žalovaného, nesprávne právne posúdenie prejednáwanej veci a neopodstatnené sú aj odvolacie námietky žalovaného o nezrozumiteľnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku

je zrejmé, ktoré skutkové okolnosti mal súd za preukázané a pokladal za relevantné pre ustálenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy a z akých konkrétnych dôkazov mu vyplynuli, dostatočne sa súd vysporiadal predovšetkým s kritériami závažnosti zásahu a vzniknutej nemajetkovej ujmy na chránených osobnostných právach žalobcov (ich súkromia a práva na rodinný život), ktoré vzal do úvahy pri posúdení primeranosti peňažnej satisfakcie vzhľadom na vysokú intenzitu zásahu a jeho trvalé a neodstrániteľné následky. Súd v rozsudku uviedol dostatočné, zrozumiteľné a relevantné dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie vo vyhovujúcej časti nároku, tak po skutkovej i právnej stránke veci, a dostatočne odôvodnil i svoju úvahu, na základe ktorej dospel k záveru o splnení zákonných podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcom z dôvodu neoprávneného zásahu žalovaného do práva na ochranu ich súkromného a rodinného života. Súd tiež uviedol, z akých dôkazov a tvrdení účastníkov mal preukázané rozhodujúce skutkové okolnosti, ktoré pri svojom rozhodovaní zohľadnil, aké právne normy použil a aplikoval na zistený skutkový stav, a aké právne závery vyvodil zo zisteného skutkového stavu, preto odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá zákonným požiadavkám riadneho odôvodnenia a presvedčivého rozhodnutia vyplývajúcim z § 157 ods. 2 O.s.p. účinného v čase rozhodnutia súdu.

27. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného v 1. rade zaplatiť spoločne a nerozdielne so žalovaným v 2. rade každému zo žalobcov sumu 8.298,48 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ako vecne správny.“

35. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie

rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010, rovnako aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, *Annuaire*, č. 303-B). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, *Recueil* III/1997).

36. Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľky a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by v danom prípade signalizovala svojvoľný postup krajského súdu nemajúci oporu v zákone. Predmetné rozhodnutie (čiastočne nadväzujúce na právny názor okresného súdu) obsahuje dostatok skutkových a právnych dôvodov, pričom krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku neobmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu, ale primerane reagoval aj na odvolacie námietky sťažovateľky a svoj rozsudok zákonným spôsobom odôvodnil.

37. Možno konštatovať, že krajský súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal interpretáciou a aplikáciou § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď dôsledne vyhodnotil splnenie kritérií závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, ktoré je súd povinný zohľadniť vo vzťahu k určeniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Za určujúce vo vzťahu k uvedeným kritériám považoval vysokú intenzitu protiprávneho zásahu do práva na súkromný a rodinný život žalobcov a jeho neodstrániteľné následky, prejavujúce sa v trvalej strate úplnej rodiny, vzniknutú citovú ujmu a traumy u žalobcov vyvolanú neočakávanou smrťou im najbližšej osoby – manželky a matky, ktorá zomrela v mladom veku a pri dobrom zdravotnom stave, s ktorou žalobcov viazali silné citové a sociálne väzby, harmonické vzťahy v rodine a mladý vek žalobcov.

38. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa vnútornej rozpornosti napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd uvádza, že táto nie je dôvodná. Krajský

súd v napadnutom rozsudku dôsledne odôvodnil, z akých dôvodov považoval vyhovujúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie za vecne správny, a zároveň zdôvodnil, z akých dôvodov považuje výrok, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, za predčasný a vecne nesprávny. Predovšetkým uviedol, že okresný súd nevykonal všetky navrhnuté dôkazy, ktoré mohli mať vplyv na posúdenie závažnosti vzniknutej ujmy, predovšetkým vo vzťahu k intenzite neoprávneného zásahu do života žalobcov, ako aj následkov, ktoré v ich živote pretrvávajú. V záujme preukázania uvedených skutočností krajský súd považoval za potrebné doplniť dokazovanie, ktoré okresný súd nevykonal, a tak pri vydaní svojho rozsudku nevychádzal z úplne zisteného skutkového stavu veci. Podľa názoru krajského súdu okresný súd neposúdil dôsledne všetky kritériá pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktoré mohli v prípade ich preukázania či zohľadnenia *„odôvodniť priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo väčšom rozsahu tak, aby priznané peňažné zadostučinenie zaistilo zákonom požadované primerané a účinné zmiernenie vzniknutej závažnej nemajetkovej ujmy“*. Krajský súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil s odvolacími dôvodmi a opodstatnenými námietkami žalobcov, ktorými namietali nesprávny postup okresného súdu, a poukázal na konkrétne skutkové okolnosti, ktoré okresný súd v rámci svojej úvahy pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako dôvod zníženia náhrady nemajetkovej ujmy podľa jeho názoru vyhodnotil nedostatočne alebo nesprávne. Ide predovšetkým o bagatelizáciu spôsobených následkov neoprávneného zásahu vo vzťahu k životu žalobcov, neprihliadnutie na okolnosti na strane sťažovateľky, najmä jej silné ekonomické postavenie, nezohľadnenie preventívnej funkcie peňažnej satisfakcie, nezohľadnenie bezprostrednej príčiny vzniku dopravnej nehody preukázanej v trestnom konaní, postoj a správanie sťažovateľky a žalovanej v 2. rade v priebehu súdneho konania. Krajský súd vytkol okresnému súdu aj nesprávne analogické použitie § 444 ods. 3 Občianskeho zákonníka Českej republiky ako hlavný argument pre priznanie peňažného zadostučinenia práve vo výške 8 298,48 € a uviedol, že v danom prípade výšku týchto náhrad nemožno porovnávať, keďže v prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv zákon neurčuje žiadne limity jej výšky a treba ju posudzovať podľa okolností konkrétneho prípadu na základe voľnej úvahy súdu.

39. Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd zastáva názor, že krajský súd primerane, zrozumiteľne a vnútorne konzistentným spôsobom reagoval na všetky relevantné otázky prerokovávanej veci. Právne závery krajského súdu nie sú založené na svojoľnej interpretácii, prípadne aplikácii ustanovenia týkajúceho sa určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Krajský súd v spojení s okresným súdom v odôvodnení svojho rozsudku uviedol argumentáciu, ktorá dostatočným spôsobom odôvodňuje záver, že žalobcom patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do ich súkromného a rodinného života minimálne vo výške, akú určil okresný súd v prvoinštančnom rozsudku. Z tohto dôvodu nejde o rozhodnutie, ktoré by bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a preto ústavný súd považuje napadnutý rozsudok krajského súdu v tejto časti za ústavne konformný.

40. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov (strán) konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Podľa ústavného súdu však odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje a sťažovateľka svojou argumentáciou v ústavnej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu nedokázala žiadny zo záverov, na ktorých krajský súd založil napadnutý rozsudok, spochybníť.

41. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne

konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Keďže sťažovateľka namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa č. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu z totožných dôvodov ako porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť v konkrétnych okolnostiach posudzovaného prípadu ani k porušeniu citovaných práv, preto vyhodnotil ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.3 K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu

42. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť tým, že najvyšší súd odmietol sťažovateľkou podané dovolanie ako neprípustné napriek tomu, že podľa názoru sťažovateľky jej bola napadnutým rozsudkom krajského súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 420 písm. f) CSP, a teda táto vada zakladá prípustnosť dovolania.

43. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľka napáda uznesenie dovolacieho súdu, ústavný súd v rámci predbežného prerokovania podrobil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu prieskumu z ústavne významných hľadísk, pričom sa sústredil na posúdenie, či sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s dovolacou námietkou sťažovateľky, ktorou odôvodňovala prípustnosť dovolania pre existenciu vady odvolacieho konania v súlade s § 420 písm. f) CSP.

44. V súvislosti s preskúvaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie

konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je vo svojej podstate otázkou zákonnosti a spôsob jej riešenia sám osebe nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv (napr. II. ÚS 324/2010).

45. Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom zaoberal kľúčovou dovolacou námietkou (spočívajúcou v nepresvedčivosti a arbitrárnosti rozsudku krajského súdu, pozn.), ktorú sťažovateľka uplatnila vo svojom dovolaní smerujúcom proti rozsudku krajského súdu, pričom právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočným spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako procesne neprípustné. Poukázal na to, čo možno považovať za taký nesprávny procesný postup, ktorý môže spôsobiť porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odôvodnenie napadnutého rozsudku však podľa najvyššieho súdu tieto podmienky nenapĺňa. Najvyšší súd uviedol, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu spĺňa zákonom vyžadované náležitosti podľa § 393 ods. 2 CSP a s ohľadom na jeho obsah prijal záver, že sťažovateľka nedôvodne namietala nepresvedčivosť a arbitrárnosť rozsudku krajského súdu. Najvyšší súd dodal, že za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv sťažovateľky, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad.

46. Na tomto základe ústavný súd zastáva názor, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zasahoval, pretože pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti a je z ústavného hľadiska akceptovateľné. Z uvedených

dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

47. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu rovnako nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, preto ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto časti.

48. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jej požiadavkami uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu